

KÕRGESSAARE VALLA

TEATRI

OMAVALITSUSE INFOLEHT

NR. 5
2008

REEDE 16. MAI 2008

ILMUB IGA KUU KOLMANDAL REEDEL

TASUTA

Reedel, 23 mail algusega 17.00 KÕRGESSAARE-LUIDJA- KÕRGESSAARE RATTASÕIT

Start Kõrgessaare Valitsejamaja juures
Lisaks põhisõidule lastele jõukohased
lastesõidud.

Parimatele medalid ja auhinnad.

Lisaks rohkesti loosiauhindu.

Kõigi osavõtjate vahel loositakse välja üks 5000.- kroonine ja kaks 1000.- kroonist kinkekaarti .

Tule rattasõidule koos perega!

See on rahvaspordiüritus, kus kaotajaid
pole. Lisainfo 4693134 või 5055732 –

Artur Valk

Pühapäeval, 1. Juunil algusega 14.00 Kõrgessaare aleviku korvpalliplatsil ja valitsejamaja juures LASTEKAITSEPÄEVA ÜRITUS

Maalime pannodele

Joonistame asfaldile

Teeme näomaalinguid

Korraldame erinevaid sportlikke

jõukatsumisi

Sööme maiustusi

...ja veel paljugi muud huvitavat

**Kõik on oodatud. Lapsed , võtke
emad-isad ka kaasa!**

BEEBIPIDU!

Ootame meie valla uusi kodanikke,
kes on sündinud peale 01.06.2007
ühisele perepeole!

Pidu toimub 01.06. 2008 Kõrgessaare
valitsejamajas algusega kell 13.00
(kestab umbes 1 tund).

Lisainfo: Larissa Babõnina

Tel. 506 4565

Alates kolmapäevast 21. maist on
Kõrgessaare
valitsejamajas avatud Kõrgessaare
Vaba Aja Keskuse
kunstiringide kevadnäitus
Näituse avamine 21. mail kell 16.00

Tegime ära!

Meid oli siis kokku 14, kes viitsisid ennast
laupäeval välja ajada. Meie koristada jäi siis
Paope, Luidja ja Palli rand. Ilm oli ideaalne
koristuseks. Jaotasime ennast omakorda 3
gruppi ja alustasime koristusega. Ikka väike
võistlus, kes leiab kõige huvitavama asja.
Näiteks sai üleskorjatud külmkapp, mis oli
rannas juba kaua vedelenud, praepanne, riideid.
Kõige jubedamaks kohaks oli Luidja parkla
ümbrus! Alustades taarast, pappnõudest,
mähkmetest jne. Tõeliselt jube vaatepilt.
Mõeldes sellele, et sealt sai paar aastat tagasi
kogu metsa alune puhtaks tehtud, oli olukord
jälle sama hull. Meie rannad ja parklad vajavad
hädasti rohkem prügikaste, et vältida prügi
sattumist metsa alla.

Nii nagu 50 tuhat ülejäänud eestimaalast
leidsime me Lauka külaseltsis, et õige oleks
aidata kaasa tükikese Eestimaa puhtamaks
tegemisel. Meid suunati koristama Kootsaarde
koos nelja pealinna suvehiidlastest vabatahtli-
kuga. Peame tunnustama, et olime veendunud,

et ega seal poolsaare tipus küll eriti prahti pole.
Kuid oma hämminguks tuli kahjuks arvamust
muuta- praht oli peidetud kadastikku. Ei
leidunud seal ainult nõ. pikniku jääke, oli
toasusse, aknaraam jne ehk meie igapäevaelu
jääke mis püütud veidi pinnasega peitu panna-
teadlik lagastamine. Üllatavalt

Kahjuks on teada, et seda sodi on veel ja veel.
Aga tore päev oli kokkuvõttes, sai head tehtud!
Ja pärast seda ka väike grill Ninametsas ja
väike ekskursioon meie koduvallas!

Tegin ka väikse pildi meist! aga kogu meie
grupi seal peal pole, kuna osad veel hoolega
prügikotte kokku korjasid! **Jarne Liivak**

vähe oli mere poolt randa uhutud ilmega
kraami, seega need kolm sõiduauto kärutäit
sodi täis prügikotte oli inimese poolt kohale
veetud. Häbi oli- oli seepärast, et teised on
meie loodust (mille üle me ju tegelikult uhked
ja õnnelikud oleme) rämpsuga rüüstanud on
ning oli ka seepärast, et ilmselt oleme ise mõne
prahi või tühja pudeli põõsasse peitnud. Aga
me teame, et need kes sel päeval koristasid ja
need kes koristasid ka ilma ametliku
aktsioonita, ei tee seda tõenäoliselt enam
kunagi ja kindlasti julgevad nad loodust
reostavatele inimestele julgemat öelda- hoiu
oma loodust, hoiu Eestimaad.

Lauka külaseltsist osa seltskonda koristas
samal päeval Lauka küla jaanituleplatsi, pärast
veel ühiselt teeääri ning kui kõik tehtud, said
seltsilised kokku Lauka seltsimajas
imemaitstvat talgusuppi süües.

Soovime kõigile inimestele arukust prügi
hävitamisel ning rõõmustame siis üheskoos kui
ilus ja puhas on meie kodumaa (-saar).

Lauka külaseltsi liikmed

Kõrgessaare valla laste lauluvõistluse Lauka Laululind parimad:

Lauka Laululind ja 10-12 vanusegrupi võitja –
KAIJA SOOP

Noorimate, kuni 6 aastaste vanusegrupi võitja
– **KARMEN TEE**

7-9 aastaste vanusegrupi võitja – **SIIM
OTSAK**

13-15 aastaste lauljate seas tuli võitjaks –
LIISA OTSAK

Vanimas vanusegrupis, kus laulsid üle 15 aasta
vanused lauljad, tunnustati parimaks **JANNE
VALK**.

6.-8. juunini on Kärkla linn taas kõigi
Hiiumaa laste päralt.

Seekordse

**Hiiumaa Lastefestivali 2008
nimeks on**

„Suur sünnipäevapidu”

Ürituste täpne kava

www.inglid.ee/lf

Jomanda Kaubanduse OÜ Lauka tankla
pakub tööd müüjale.
Helistada telefonil 4631702

Eesti mööbli maaletooja Mebelland OÜ pakub
võimalust osta mööblit otse meilt tunduvalt
odavamalt .

Mebelland OÜ pakub unikaalse disainiga
mööblit

www.mebelland.eu

Vallavalitsuse istungid

29. APRILL

1. Kirjalik nõusolek.

Väljastada kirjalik nõusolek väikeehitise (abihoone) püstitamiseks aadressil Kalana küla VÄHENDI maaüksusel, mille omanik on Riho Saard.

Väljastada kirjalik nõusolek väikeehitise (kuur) püstitamiseks aadressil Otste küla HENDRIKU maaüksus, mille omanik on Endel Nigul.

Väljastada kirjalik nõusolek vee- ja elektritrassi rajamiseks aadressil Kalana küla VAINO maaüksus, mille omanik on Mootor Grupp AS.

2. Ehitusluba.

Väljastada ehitusluba üksikelamu püstitamiseks aadressil Kalana küla KALANA maaüksus, mille omanik on Jaan Kõõnvere.

Väljastada ehitusluba MTÜ-le Kõrgessaare Sadam Kõrgessaare sadama kaide rekonstrueerimiseks.

Väljastada ehitusluba MTÜ-le Kõrgessaare Sadam Kõrgessaare sadama veevarustuse ja kanalisatsiooni rekonstrueerimiseks.

Väljastada ehitusluba MTÜ-le Kõrgessaare Sadam sadamahoone rekonstrueerimiseks koos välisvalgustuse ja piirdeaiaiga.

3. Ehitise kasutusluba.

Väljastada kasutusload Jaotusvõrk OÜ-le elektri maakaabelliinidele Paope külas ja Kalana külas Uue-Luguse maaüksusel.

Väljastada kasutusluba Jaotusvõrk OÜ-le Kõpu 10 kv fiidri kasutamiseks.

4. Detailplaneeringu algatamine.

Algatada maa-ala plaani alusel detailplaneeringu koostamine kinnistule ehitusõiguse määramiseks ja sihtotstarbe muutmiseks Suureranna külas MARDIRANNA kinnistul, mille omanik on OÜ DAGÖ TRADE.

Kinnitada planeeringu lähteseisukohad.

Sõlmida leping OÜga DAGÖ TRADE detailplaneeringu koostamise ja rahastamise osas.

5. Detailplaneeringu vastuvõtmine.

Võtta vastu Kodeste küla MÄNNIMETSA kinnistu detailplaneeringu projekt. Korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek Kõrgessaare vallamajas 13. mai – 04. juuni 2008.

Detailplaneeringu avalik arutelu korraldada 16. juunil 2008 kell 14.00 Kõrgessaare vallamajas.

6. Kinnisasja jagamine.

Nõustuda Suureranna külas MIHKLIRANNA kinnistu jagamisega alljärgnevalt: 8547 m² Mihklimetsa, 7534 m² Mihklisoo, 7575 m² Mihkliliinim 8254 m² Mihkliinidu, 9382 m² Mihklimäe, 15651 m² Mihkliranna, 8254 m² Mihklirannatee maaüksus.

Nõustuda Paope külas KOOLIMAJA kinnistu jagamisega alljärgnevalt: 2,82 ha Koolimaja ja 9997 m² Sülla maaüksus.

Nõustuda Ojaküla külas PAKAPÖLLU kinnistu jagamisega alljärgnevalt: 10972 m² Pakapõllu, 10338 m² Henu, 13410 m² Krissu ja 13358 m² Mammu maaüksus.

7. Toimetulekutoetus ja täiendavad sotsiaaltoetused.

Lubada välja maksta aprillikuu toimetulekutoetus 11 taotlejale summas 16563 krooni.

Lubada välja maksta täiendavad sotsiaaltoetused 9 taotlejale 10600 krooni.

8. Kaunid kodud.

Esitada peaministri mastivimpli saamiseks RMK Ristna Looduskeskus, Villamaa puhkeküla, Vello ja Ester Salusoo kodu Kalana külas ja Aiver ja Eve Karki kodu Kõrgessaares.

8. MAI

1. Detailplaneeringu kehtestamine.

Kehtestada Ojaküla külas LAASMA kinnistu detailplaneering

2. Hooldajatoetuse maksmine. Lubada välja maksta märtsikuu hooldajatoetus 26 isiku hooldajale summas 7840 krooni.

3. Projekteerimistingimused.

Väljastada projekteerimistingimused DAGOpen OÜ Projektbüroole MTÜ Kõrgessaare Sadama veevarustuse projekteerimiseks Sadama tn puurkaev-pumbamajast Kõrgessaare alevikus.

4. Ehitise kasutusluba. Väljastada kasutusload elamule, aidale ja kuur-katusealusele aadressil Kõpu küla Tänaava maaüksus, mille omanik on Juta Valvik.

Kohalike maanteede ajutise sulgemise lõpetamine.

Seoses teekatete kandevõime taastumisega lõpetada Kõrgessaare Vallavalitsuse 06.12.2007 määruse nr 19 "Kohalike maanteed ajutine sulgemine" kehtivus.

Sadama tee 2/ Viinaköök kinnistu detailplaneeringu avalik arutelu

Korraldada SADAMA TEE 2/VIINAKÖÖK kinnistu detailplaneeringu avalik arutelu 19. mail 2008 kell 17.00 Kõrgessaare alevikus Viinaköögis.

Vallamaja töötajad puhkusel

Abivallavanem Katrin Sarapuu 12.05. – 22.06.
Raamatupidaja Kulla Nabbi 19. – 25.05.
Sotsiaalnounik Linda Kiivit 19.05. – 15.06.
Asjaajaja Maire Türrpoo 09. – 22.06.

Teade Kõrgessaare valla kaluritele

Kõrgessaare vallas kaluri kalapüügiloa omanikud, abikalurid ja kõik asjasthuvitatud, on oodatud 19. mail 2008 kell 17.00 Kõrgessaare vallamajja, et arutada kalurite ja omavalitsuse osalusel MTÜ moodustamist ja KalaLEADER projektist rahastatavaid tegevusi.

Kõrgessaare Vallavolikogu istung toimub 16. mail 2008 kell 15.00 vallamajas

Päevakorras:

- vallavanema infotund;
- 1. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga liitumise eeskiri, I lugemine;
- 2. Kõrgessaare valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskiri, I lugemine;
- 3. Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinna reguleerimise kord, I lugemine;
- 4. Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneeringu "Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine" lähteseisukohtade kinnitamine.
- 5. Revisjonikomisjoni aramus. Vallavalitsuse seisukoht. Audiitori järeldusotsus. Kõrgessaare valla 2007 majandusaasta aruande kinnitamine.
- 6. Muud küsimused.

LAUKA PÄEVAKESKUSE TEATED

NB! Vesivõimlemise grupist osalejatele!

Meeldetuletus eakatele

19. mail väljasõit Kõrgessaare valla kaunitesse paikadesse (pikniku jaoks võta kaasa väike leivakotike)

Transport:

MS Reisid 10.45 Rootsi, Pihla; 11.00 Lauka, Viskoosa bussipeatus valla sots. auto (Tõnis) 10.30 Heiste

27. mail kell 13.15 pensionäride koosviibimine: maikuu sünnipäevade tähistamine, BINGO

Transport: 13.00 Viskoosa bussipeatus

12. juunil alates kell 8.00 JUUKSUR

eelnevalt registr. Sirje Vaku telef. 4631297; 56662317

13. juunil – üritus pensionäridele – koguneme kell 12.00 Viskoosas Valitsejamaja juures: väike jalgsimatke keppidega, piknik (jalgsimatkast mitteosalejad transpordime piknikukohale)

Transport: 11.30 Rootsi Pihla; 11.45 Lauka

Toetage mälestusmärgi rajamist

Teises Maailmasõjas tuli hiidlastel võtta sõjast osa nii vene, saksa kui ka soome sõjaväes. Kõrgessaare valla meestest jäi 185 meest tagasi tulemata.

Mälestusmärgi asukohaks oleks Kärkla park. Mälestusmärgi projekteerimistööd saab toetada, annetades Vabadusvõitlejate ja represseeritute Hiiumaa Ühingu arvelduskontole nr 221026299289 Hansapangas.

Kalanduspiirkondade säästva arengu meede 4.1

Hetkel olemasolevast kalavarust ei piisa, et tagada küllaldane teenistus kõigile kalandussektoris hõivatud inimestele. Ülepüügi tagajärjel 90-ndate aastate alguses, aga ka mere bioloogilise mitmekesisuse kiire vähenemise tõttu on kalavarud langenud madalseisu.

Katastroofiliselt on suurenenud kalatoiduliste lindude, eelkõige kormoranide arvukus. Kalade looduslik suremus Hiiumaa rannikumeres läheneb 80%. Täna puudub Eesti Riigil igasugune tahe kaitsta kalavarusid kormoranide eest. Kormoranide ohjamise kava on aastaid allkirjastamata Keskkonnaministri poolt. Samuti piirneb Hiiumaa kalandusearendusepiirkond hülgekaitsealade vahetus naabruses, mis toob saart ümbritsevale rannikumere kalavarule lisa koormust.

Kalavarude vähenemisest tulenevalt on kokku kuivanud ka kalapüügist saadav tulu. Madalate sissetulekute tõttu on jäänud tegemata olulised investeeringud kalanduse infrastruktuuri. Madalad sissetulekud ja ülikeeruline kalapüügilubade omamise süsteem on ilmselt ka mõjuvam põhjus, miks kalurikond vananeb ja noored kutselise kalandusega harva tegelema hakkavad. Kuid kõigile raskustele vaatamata ei ole valdav enamik kalapüügist loobunud ja planeerib ka tulevikus kaluriks jääda.

Kalanduspiirkondade säästva arengu meede on väljatöötatud eesmärgiga toetada kalandussektoris toimunud muudatuste tõttu sotsiaal-majanduslikesse raskustesse sattunud piirkondades tegutsevaid kalureid ja kalandussektorit laiemalt, aidata kaasa kalanduspiirkondade säästvale arengule, elukvaliteedi parandamisele ja ühistegevuse arendamisele.

Kalanduspiirkondade säästva arengu meede on ülesehitatud ühistegevuse alusel alt ülesse:

*moodustatakse tegevusgrupp – mittetulundusühistu,

*kaardistatakse piirkonna kalanduse kitsaskohad ehk koostatakse tegevuskava

*ühiselt leitakse kitsaskohtade lahendamiseks vahendid ja lepatakse kokku kõige odavam variants kitsaskoha lahendamiseks. ehk pannakse kokku strateegia.

Euroopa kalandusfond ei rahasta mittetulundusühistu moodustamist ja tegevuskava väljatöötamist..

Euroopa Kalandusfondi rahadega toetatakse kalanduse tegevusgruppe ja antakse toetust tegevusgruppi(MTÜ) tegevuskuludekatmiseks järgmisteks tegevusteks:

*strateegia väljatöötamine ja täiendamine,

*strateegia väljatöötamiseks ja täiendamiseks vajalikke oskuste omandamine,

*riigisisese ja rahvusvahelise koostöö arendamine ja koostöövõrgustikus osalemine.

Kalanduspiirkonna arengu strateegia koostamine aitab tegevusgrupil põhjalikumalt piirkonna kalandusega seotud tegemisi läbi mõelda ja aega ning raha otstarbekamalt kulutada. Strateegia ülesanne on analüüsida olemasolevat olukorda ja püstitada eesmärgid, mida soovitakse saavutada.

Strateegia eesmärkide saavutamiseks antakse Hiiumaa arenduspiirkonnale 43 miljonit EEK projektitoetust, järgmise viie strateegia tegevussuuna elluviimiseks:

*kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamiseks;

*kala või vesiviljelustoodete (kalakasvatuse-) töötlemine ja otseturustamine;

kalandusega seotud turismi arendamine ja rannakülade taaselustamine

*tegevuse mitmekesistamine

*koolitustegevused

Meetme kõige olulisem eesmärk on luua eeldused kalanduspiirkonna arenguks.

Täna ei vasta Hiiumaa sadamates kala lossimise infrastruktuur kaasaja nõuetele ja vajab rekonstrueerimist. Puuduvad kala sorteerimise liinid, külm kambrid, kütusetanklad, tihti on tõstukid, kaid

jms amortiseerunud. See põhjustab kala seosonsust turul, langetab kala kvaliteeti ja hinda kalurile. Lossimiskohtade infrastruktuuri rekonstrueerimise toetamise eesmärk on nende probleemide lahendamine.

Kalapüügi teevad vahetasuvaks ka väikese saagikogustega kaasnevad realiseerimisprobleemid – eelkõige madalad kokkuostuhinnad ja tööstuse vähenemine huvi väikeste kalakoguste vastu. Kala väärindades, külmutades, otseturustust ja kokkuostu organiseerides on piirkonna kaluritel ühiselt võimalik ka neile probleemidele Euroopa Kalandusfondi toetusel lahendusi leida.

Meetme teine ja mitte vähem oluline eesmärk on luua eeldused toimetulekuks oma kodukohas ja toetada neid tegevusi, mida kalur või keegi teine kalandussektorist võiks või tahaks teha kalapüügi ja -töötlemise kõrval või asemel.

Kaluri töö on hooajaline ja ei pea eeldama, et kaluri kogu sissetulek tuleks kalapüügist.. Isegi kalurikolhooside ajal töötas valdav osa kaluritest teatud ajal (eriti talvel) muudel tööaladel (kes kalatööstuses, kes metsas jne.)

Näiteid võib tuua ka naaberriikidest. Täna Rootsisis jagatakse kutselised kalurid täiskohaga ja osalise koormusega püüdjateks. Täiskohaga

kaluriks loetakse kalur kelle kalamüügist laekuv rahasumma moodustab vaid nabi kolmandiku keskmise kaluri aasta kogutulust ja kalureid, kes saavad kogu oma sissetuleku kalandusest, on tegelikult väga vähe. Soomes loetakse täieõiguslikuks kutseliseks kaluriks see, kes vähemalt 30% oma aasta sissetulekust saab kalapüügist ja kalurid, kelle kalapüügist saadav sissetuleku osa moodustab 10 – 30% nende aastasisestulekust on pool –kutselised kalurid Ülejäänud kutseliste kalurite puhul on tegemist kodutarbekaluritega.

Uuringud on näidanud, et tulevikuperspektiivina, mis aitaks rannakalandusel jätkuda ja tagaks tänasele kalurile vähemalt eesti keskmise sissetuleku, nägid paljud uuringus osalejad kalandusturismi arendamist ja tegevuste mitmekesistamist.

Mitmekesine majandustegevus võib anda olulist lisasissetulekut või mõnel juhul seniseid tululikke ka täiesti asendada. Mitmekülgset ettevõtjaid kohanevad paremini kiiresti muutuvates oludes ja hajutavad riske.

Meede 4.1 toetab ka kalandussektori majandustegevuse mitmekesistamist ning kalandusturismiga seotud infrastruktuuri ehitamist ja teenuste väljaarendamist.

Kalanduspiirkonna arengu strateegiat ette valmistades valitaks üheks strateegia tegevussuunaks ka koolitustegevused, mis peavad olema otseselt seotud strateegia teiste tegevussuundadega (näit. töötlemine, otseturustamine, müügil kalaketti moodustamine või kalandusturismi valdkonnaga)

Meede 4.1 on esmakordne võimalus rannakalurile taotleda raha EÜ Kalandusfondist Eestis tegeleb meetme haldamisega Põllumajandusministeeriumi Kalamajanduse osakond. Toetuse summad liiguvad läbi PRI a Meetme üheks nõudeks on kaasata kohalikud omavalitsused.

Selleks, et arengupiirkonnas majandada saab peab olema tugigrupp ehk mittetulundusühing (MTÜ). MTÜ-s peab osalema 60% arengupiirkonnas kalandusega tegelevatest ettevõtjatest (Firmad ja FIEd). Meetmest võivad toetust taotleda firmad kus on töötab vähem kui 10 töölisi. MTÜ on avatud kõigile kalandus sektori ettevõtjatele.

Et, rannakalurile toetus on esmakordne ja toetuse menetlemine ei ühti täpselt põllumeeste toetustega, siis korraldab initsiatiivgrupp mai kuus kõikides omavalitsustes kutselise kalapüügi, kalatöötlemise ja kalaturismiga tegelevatele ettevõtjatele koosoleku – arutelu. Jälgige reklaami ja olge agard osalejad.

Määrust saab lugeda Riigiteatajas aadressil: <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id12956779> ja Põllumajandus ministeeriumi kodu lehel

Et inimesed jääksid terveks ja nende vara alles

Igal aastal hukub Eestis tuleõnnetustes keskmiselt 130 inimest, enamik neist oma kodus. Enim saab tulakahjusid alguse hooletusest lahtise tule kasutamisel ja hooletust suitsetamisest ning ka küttekolletest ja vanadest elektrijuhtmetest.

Päästeameti poolt on ellu kutsutud projekt "Kodu tuleohutus", et tõsta inimeste teadlikkust kodu tuleohutusala riskidest ning parandada teadmisi kuidas lihtsate vahenditega oma kodu tuleohutumaks muuta. Ühine eesmärk on, et inimesed jääksid terveks ja nende vara alles.

Kodu peab perele tagama turvatunde, selle alla kuulub ka tuleohutus. Alati ei ole sellise keskkonna loomiseks vaja teha suuremahulisi investeeringuid. Suitsuandur, tulekustuti ja tuletekk on tuleohu korral lihtsad abivahendid.

Need on ka vahendid, mis on kättesaadavad pea igas suuremas kaubanduskeskuses.

Tuli levib uskumatult kiiresti. Mõne minutiga võib põlema süttinud ruumis viibimine, kõrge temperatuuri ning mürgkaaside tõttu eluohtlikuks muutuda. Suitsuandur reageerib suitsule juba siis kui tule kustutamine ja saatuslike tagajärgede ärahoidmine on veel jõukohased igapäevase elu meid.

Päästeala infotelefon 1524

Päästeala puudutava informatsiooni paremaks edastamiseks inimestele loodi 2007 a päästeala infotelefon 1524, mis töötab ööpäevaringselt. Numbrit saab valida nii lau- kui mobiiltelefonilt. Helistamine maksab kohaliku kõne minutihinna.

Millal helistada päästeala infotelefonile 1524?

*kutsuda enda koju päästetöötaja, kes annab nõu kodu turvalisemaks muutmiseks;

*vajate päästeala ametnike kontaktandmeid või vastuvõtuaegasid;

*tahate teada, millistes tingimustes ja kus võib tuld teha;

*soovite täiendavat informatsiooni Päästeameti poolt korraldatavate ennetuskampaaniatega;

*teil on päästealaga seotud küsimus ja te ei tea kelle poole pöörduda.

Möödunud aastal soetasid Hiiumaa omavalitsused koostöös päästeosakonnaga 910 suitsuandurit. Päästetöötajad tegid Hiiumaal 225 kodukülastust, mille käigus anti pererahvale tuleohutusala nõu ning juhiti tähelepanu vajakajäämistele majapidamises tuleohutuse osas.

Kaljo Pihlamets

Hiiumaa ennetustöö vanemspetsialist
Lääne-Eesti päästekeskus

Konkurss „Maanaine ajas ja ruumis“

Selleks, et tunnustada eesti maanaisi ja nende tööd, kuulutab Eesti Põllumajandusmuuseum mais 2008 välja konkursi „Maanaine ajas ja ruumis“.

Konkursi raames ootame maal elavate või elanud naiste meenutusi igapäevaelu toimetuste, kombestiku, töö ja pereelu kohta. Olulised on maanaise isiklikud kogemused ja hinnangud. Olmekirjeldused peaksid olema võimalikult detailsed ja täpsed. Mälestusi võiks täiendada fotode, dokumentide, esemete või muu lisamaterjaliga. Soovi korral tagastab muuseum lisad pärast kopeerimist. Kogutud materjal säilitatakse Eesti Põllumajandusmuuseumis ja kasutatakse 6. märtsil 2009 avatava näituse „Maanaine ajas ja ruumis“ koostamisel. Alates 2008. a novembrist hakkame välja kuulutama kuu maanaist. Kogutud materjali põhjal valitakse 2009. a emadepäeval aasta maanaine.

Mälestused, annetatavad või kasutamiseks antavad esemed, fotod jm materjali palume saata või tuua Eesti Põllumajandusmuuseumisse aadressil Pargi 4, Ülenurme 61714, Tartu maakond kuni 2009. a veebruarini. Juurde palume kindlasti märkida oma nime, sünniaasta ja kontaktandmed. Informatsioon näituse ja konkursi kohta tel 739 3819 või emaili aadressil kerle.arula@epm.ee. Üldine info tel 738 3813 või emaili aadressil mare.viiralt@epm.ee. Alates 1. augustist 2008 võimalik valida kuu maanaist Eesti Põllumajandusmuuseumi kodulehel www.epm.ee.

Meenutuste kirjanekul olgu teile abiks alljärgnev küsimustik

Nimi, sünniaasta ja –koht.

Haridus: Mis kooli lõpetanud?

Kas on põllumajandusharidus? Milline?

Abielu ja lapsed: Kas on abielus? Mis aastast?

Kui palju lapsi, vanus?

Valikuvõimalused:

Kas oli võimalik valida, kuhu minna õppima, elama või tööle? Kas maale või linna?

Mis elukitse valida?

Milles need võimalused seisnesid?

Milline on olnud ilusaim/raskeim aeg elus? Miks?

Kui vanalt või milliste sündmustega seoses loeti

naine täisealiseks, vanaks, vanatüdrukkuks?

Kas olete rahul oma eluga, mida kahetsete?

Kuidas on poliitilised võimuvahetused

mõjutanud maanaise elu? Kuidas on seeläbi

muutunud igapäevased tööd ja tegemised?

Milline ajaperiood on olnud kõige

raskem/kergem?

Majapidamine

Millised uued seadmed jm tarvikud muutsid naise

elu maal ja kuidas (elektar, pesupulber,

kodumasinad jne – võiks konkreetselt nimetada,

mis firma ja mis aastal saadi)? Milliseid

vahendeid tehti ise (seep)? Kuidas?

Töö ja puhkus

Kui palju kulus aega tööle ja puhkusele ühe päeva

lõikes?

Kuidas oli erinevate tööde tegemine jaotunud

peremehe, perenaise ja laste vahel?

Kuidas tööjaotus muutus teie elu vältel?

Kuidas üksteist abistati?

Kelle käes oli peres rahakott? Kas naisel oli oma

raha ja kust see tuli?

Kas töö kõrvalt jäi aega iseenda jaoks? Kui, siis

milllega tegeleti, mis olid huvialad?

Millist käsitööd tehti?

Riietus, kosmeetika

Mida kanti argipäeval, mida pidupäeval?

Milliste sündmuste puhul paremini riietuti?

Millised reeglid kehtisid riietusele linna, külla,

pulma, matustele jne minnes?

Milliseid kosmeetikatarbeid kasutati? „Kodused

ilureseptid“

Mis edasi?

Käes on kooliaasta viimane veerand. 9. klassi õpilaste jaoks on need viimased nädalad ja päevad Lauka koolis. Küsisin nende käest, millised on mõtted ja tulevikuplaanid – mis edasi?

Janne Valk: Mina tahan minna edasi arvatavasti Käina Gümnaasiumisse ja tulevikus on plaan saada õpetajaks.

Liisa Otsak: Peale Lauka kooli lähen edasi Kärdla Ühisgümnaasiumisse. Algul plaanisin küll kusagile kaugemale minna, kuid ma ei taha siiski veel nii ruttu suureks saada ja Hiiumaad ja Hiiumaa inimesi jätta.

Triinu Mänd: Lähen uuest õppeaastast Tallinna Kopli Kunstikeskkooli ning alates 11. klassist on plaan minna Kunstiakadeemia eelkursustele, et hiljem pääseda ülikooli sisearhitektuuri erialale.

Kristo Kässer: Täpselt ei tea, millisesse kooli ma lähen aga eriala tean, see oleks ehitus või ka näiteks paadiehitus.

Tanel Turusk: Ma tahaks edasi minna ülikooli ja õppida äriiga seonduvat ja investeerimist. Ma tahaks EBS-i (Estonian Business School) minna.

Taivo Põllu: Peale põhikooli lähen ilmselt Uuemõisa (Haapsalu Kutsehariduskeskusesse) kelneriks õppima.

Reimo Koit: Arvan, et lähen Uuemõisa ehitusviimistlust õppima, aga ei ole selles veel täiesti kindel.

Mart Nõmmerga: Tahaksin minna Pärnu Kutsehariduskeskusesse, aga kahtlen selles veidi. Tallinnas on mõned koolid, mis tunduvad head. Eriala oleks midagi seoses elektroonikaga

Andres Järvroos: Ei tea täpselt veel kuhu ma tahan edasi õppima minna, aga eriala poolest olen päris kindel, et tahan koka ametit õppida. Koolidest on kaks valikut, kas Kuressaare Ametikool või Haapsalu Kutsehariduskeskus.

Mari-Liis Aron: Peale põhikooli on kavas minna edasi õppima gümnaasiumisse. Veel ei ole kindel kuhu, aga plaanis on minna kas Kärdlasse või Noarootsi.

Daire Viljaste: Lähen Saaremaale Kuressaare Ametikooli. Õppida tahan koka eriala.

Kaili Kobar: Lähen edasi Haapsalu Kutsehariduskeskusesse majutusteenindust õppima.

Merlin Helstein: Peale Põhikooli plaanin minna Võhma Gümnaasiumisse, kuna kolin sinna kanti. Kui läheb seal hästi, siis tahaks minna kõrgkooli.

Regina Pik: Pärast põhikooli plaanin minna Kuressaare Ametikooli kunstilist kujundamist õppima.

Anna-Liisa Aul: Kavatsen edasi minna õppima Haapsalu Kutsehariduskeskusesse majutusteenindust.

Mariliis Maasik: Lähen peale põhikooli keskkooli ning peale seda ülikooli. Arvan, et kutsekoolid pole minu jaoks.

Õnnitleme maikuu eakaid sünnipäevalapsi ja juubilare!

HUGO-MEINHARD JÕGI

PEETER RAJAMÄE

AITA KOIT

ELLA GITAL

LEIDA KÜTTIM

ANTS KALLAS

ÜLO JÕGI

AGO TRÄDER

ELLE KONTS

PAUL TOOS

MATI KIIVIT

GALINA LEPIK

NADEŽDA TAMMEVESKI

ENNO KOTKAS

ÕIE LILP

MARI KÄNGSEPP

KAIMO GARAMAGA

VIKTOR DIKII

Õnnitleme

Ella ja Ülo Noorkõiv
60.pulma-aastapäeval

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku Kõrgessaare Kristuse Sündimise koguduse taasasutamine

Kutsun kokku EAÕK Kõrgessaare Kristuse Sündimise koguduse taasasutamise koosoleku 18. mail kell 14.00 Luidja seltsimajas.

Palun sellest ajaloolisest sündmusest osa võtma eeskätt kõiki endisi Kõrgessaare õigeusu-koguduse ristitud ja salvitud liikmeid, kes ei ole koguduse tegevuse katkemise ajal liitunud mõne teise konfessiooniga (käänud leeris mujal kirikus, lasknud end ümber ristida vms.)

Kõrgessaare õigeuskoguduse tegevusala hõlmab peaausjalikult Kõpu Andrease (Kõpu külad), Puski Kristuse Sündimise (Lääne-Hiiumaa) ja Malvaste prohvet Eelija (Tahkuna, Kärdla ja Põhja-Hiiumaa) kirikute piirkondi, aga taasasutajaliikmeks võivad olla ka mujalt Eestist Hiiumaale asunud teovõimelised, ristitud ja salvitud õigeusklikud.

Koosolekust võivad osa võtma tulla ka kõik need, kes tulevikus plaanivad taasasutatava kogudusega liituda ristimise ja salvimise salasuse läbi, noored ja õigeusust huvituvad ning kohaidenteeti tähtsaks pidavad suvehiiudlased.

tervitelles tänuga

preester Sakarias Leppik

MANALATEED LÄINUD

ARNO KUUSE